

هنرمندان مشهدی اما و اگرهای اضافه شدن بخش خیابانی به جشنواره تئاتر خراسان رضوی را بررسی می کنند

بازگشت تئاتر به خیابان‌های شهر

الهام ظریفیان

به‌تازگی فراخوان سی و سومین جشنواره تئاتر خراسان رضوی با رویکرد حمایت و تقویت هنرمندان شهرستانی منتشر شد. اضافه شدن دوباره بخش تئاتر خیابانی به جشنواره سی و سوم بعد از سال‌ها ویژگی شاخصی مشهد بستگی به این دارد که بعضی موارد در می خورد و باعث دلگرمی هنرمندان تئاتر خیابانی شده است. آن‌ها امیدوارند با این تصمیم تئاتر خیابانی مشهد بتواند بار دیگر به سال‌های اوج خود در دهه ۷۰ بازگردد. در گزارش زیر به سراغ سه هنرمند تئاتر که پیش از این در حیطه تئاتر خیابانی فعال بوده اند و نمایش های خیابانی شاخصی را اجرا کرده‌اند، رفته‌ایم و از آن‌ها درباره تأثیر این اتفاق در تئاتر مشهد و بایدها و نبایدهای شیوه و شکل اجرای جشنواره در بخش خیابانی پرسیده‌ایم.

● استفاده از مضامین روز روزه تمایز تئاتر خیابانی است محمد برومند، نویسنده و کارگردان شناخته‌شده تئاتر مشهد، بازگشت دوباره جشنواره به تئاتر خیابانی را اتفاق خوب و مبارکی می‌داند که تأثیر آن بر رونق تئاتر خیابانی مشهد بستگی به این دارد که بعضی موارد در آن پیش بینی شده باشد یا نه. او می‌گوید: موضوع این است که نمایش های صحنه‌ای چه در جشنواره مقام بیاورند و چه نیاورند بعدا می‌توانند روی صحنه بروند و فروش بلیت داشته باشند. یعنی اگر گروه هزینه کرده باشد، می‌تواند این هزینه را بعدا تأمین کند، اما نمایش‌های خیابانی توسط نهادهایی مانند شهرداری، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی، آستان قدس رضوی یا دیگر جاها سفارش داده و رایگان اجرا می‌شوند. اگر در جشنواره برای اجرای همه نمایش‌ها پیش‌بینی لازم نشده باشد، ممکن است خیلی از هنرمندان را راجدی نگیرند یا کار خوبی در آن ارائه ندهند. او ادامه می‌دهد: موضوع دیگر این است که باید تعریفمان را از تئاتر خیابانی مشخص کنیم، چون تئاترهای دیگری هم -مانند کارهای عروسکی و کودکان- داریم که در فضای باز اجرا می‌شوند، ولی لزوماً تئاتر خیابانی محسوب نمی‌شوند. آنچه تئاتر خیابانی را مشخص می‌کند، موضوع آن است که برگرفته از موضوعات روز و نقد اجتماعی و سیاسی روز جامعه است. این خیلی مهم است که چقدر مسئولان این اجازه را به هنرمندان می‌دهند که وارد چنین حیطه‌هایی بشوند و بتوانند موضوعات روز جامعه مانند گرانی، تورم و نا رضایتی مردم از این معضلات را دست‌مایه تئاتر خیابانی کنند. این مسئله در واقع صوری و نگاه باز مسئولان را می‌طلبد که تئاتر خیابانی را تئاتری سفارشی نخواهند که فقط موضوعات خاصی مجاز به مطرح شدن در آن باشند و عملارنگ‌وبوی تئاتر خیابانی واقعی را نداشته باشند. برومند تأکید می‌کند: متأسفانه مانند تئاتر کودک، خیلی‌ها تئاتر خیابانی را هم جدی نمی‌گیرند. فکر می‌کنند با چند جلسه تمرین و فی‌البداهه اجرا کردن می‌توانند قضیه را جمع کنند. باید برای این تئاتر هزینه شود و موقعیت‌های اجرای خوب برای آن فراهم شود تا گروه‌های حرفه‌ای به شرکت در آن و ارائه کار خوب ترغیب شوند.

● نیاز به مکان‌های مناسب برای اجرای تئاتر خیابانی این هنرمند فعال در زمینه نمایش های عروسکی کودکان درباره لزوم جانمایی های درست در تئاتر خیابانی می‌گوید: در مشهد شهرداری قدم‌های خوبی برداشته و جاهایی را برای تئاتر خیابانی طراحی کرده است، ولی از آن استفاده‌ای نمی‌شود، برای مثال به دو کوچه‌شاهین در کنار بیمارستان جایگاهی ساخته‌شده است که هم جایی برای نشستن تماشاگر دارد. هم سکویی برای اجرای نمایش. یادر گود بانظر، بوستان کوهسنگی و اغلب پارک‌ها فضاهایی به این منظور طراحی شده‌اند. در راسته خیابان یا سر چهارراه‌ها فضای مناسبی برای نشستن تماشاگر وجود ندارد و تماشاگر خسته می‌شود، بنابراین مجبوریم تئاتر را در

منتقد و کارگردان پیشکسوت هنرهای نمایشی استان:

تئاتر مشهد در حال پوست اندازی است

گروه هنر

رضا حسینی، منتقد و کارگردان پیشکسوت تئاتر مشهد، در حاشیه نقد و بررسی تئاتر «دماوند» که شامگاه شنبه در پردیس تئاتر مستقل مشهد برگزار شد، در گفت‌وگو با شهرآرانیوز گفت: در روبه‌رویی با موضوع نقد در تئاتر به دو شکل برخورد می‌شود، اول اینکه تماشاگران، دوستان و منتقدان پس از پایان نمایش بلند می‌شوند. برای عوامل دست می‌زنند و از کارشان تعریف می‌کنند. در برخورد دوم اما همین افراد

۱۰ دقیقه جمع کنیم. فکر می‌کنم در مشهد دست کم ۱۰ فضای مناسب برای اجرای تئاتر خیابانی وجود داشته باشد. جشنواره باید این مکان‌ها را به‌عنوان مکان‌های دائمی اجرای تئاتر خیابانی جا بیندازد. ● نمایش خیابانی، تئاتر را به درون مردم می‌برد برومند درباره وضعیت تئاتر خیابانی مشهد می‌گوید: مدتی بود عده‌ای به‌غلط تصمیم‌گیری می‌کردند که بازیکر خانم نباید در تئاتر خیابانی حضور داشته باشد. امیدوارم نگاه به تئاتر خیابانی نگاه بازی باشد و امسال تئاتر خیابانی فقط مردانه نباشد. چندسالی نیز به‌خاطر کرونا همه فعالیت‌های نمایشی تعطیل شده بودند و تنها شهرداری و آستان قدس رضوی از نمایش‌های خیابانی حمایت کردند.

او می‌افزاید: خیلی از سازمان‌هایی که مسئولیت و بودجه فرهنگی دارند می‌توانند به هنرمندان تئاتر خیابانی سفارش بدهند. نمایش خیابانی این قابلیت را دارد که به‌صورت دائم اجرا شود، به‌ویژه در مشهد که در همه ایام سال پذیرای زائران و مسافران است،

ولی هنوز تئاتر خیابانی مشهد به آن جایگاه مناسب خود نرسیده است، چون وحدت مدیریت فرهنگی در این شهر وجود ندارد و مدیران همه در جزیره‌های خود مدیریت می‌کنند. اگر از گروه‌های نمایشی خیابانی حمایت مالی مستمر نشود، این نوع تئاتر می‌تواند به روزهای اوج خود در دهه ۷۰ مشهد بازگردد. او اضافه می‌کند: یکی

از خوبی‌های جشنواره تئاتر خیابانی این است که تئاتر را به درون مردم می‌برد، چنان که هر کس، فارغ از میزان تحصیلات و درآمد خود می‌تواند تئاتر ببیند. تئاتر صحنه‌ای به این معروف است که برای قشر فرهیخته و تحصیل کرده اجرا می‌شود، ولی تئاتر خیابانی مخاطب عام دارد و می‌تواند بر فرهنگ جامعه تأثیرگذاری بیشتری داشته باشد، به این شرط که از آن حمایت شود. چون اقتصاد تئاتر خیابانی بستگی به سفارش دارد. تئاتر خیابانی مانند معرکه‌گیری‌های قدیم نیست که هنرمندان بتوانند از مردم پول جمع کنند. اگر سفارش وجود نداشته باشد، تئاتر خیابانی نمی‌تواند به حیات خود ادامه دهد.

● تئاتر خیابانی نباید نوعی از سر باز کردن باشد احمد طاهوونچی، هنرمند پیشکسوت تئاتر مشهد، نیز بر اجرای راحت‌تر تئاتر خیابانی تأکید می‌کند و این‌گونه نمایشی را برای تئاتر مشهد در شرایط اقتصادی فعلی فرصت‌خوبی می‌داند. او می‌گوید: تئاتر خیابانی با وجود صرف‌هزینه کمتر می‌تواند از مخاطب بیشتری برخوردار باشد. برای دیدن تئاتر خیابانی لازم نیست تماشاگر از قبل بلیت تهیه کند یا زمان خاصی را در نظر بگیرد، می‌تواند همان‌طور که در حال خرید، تفریح یا ورزش در پارک است تئاتر هم ببیند. این کارگردان و بازیگر

مطرح تئاتر مشهد با انتقاد از رویکردهای جشنواره‌های قبلی در قبال تئاتر خیابانی خاطرنشان می‌کند: معمولاً در جشنواره‌های قبلی، اجرای تئاتر خیابانی نوعی از سر باز کردن بوده و مکان‌های مناسبی برای اجرای آن گاهی نمایش‌های خیابانی در بیرون سالن اجرای نمایش صحنه‌ای اجرا می‌شده‌اند. او اضافه می‌کند: تئاتر خیابانی باید در پارک‌ها و جاهایی که بیشتر در معرض عبور و مرور مردم هستند اجرا شود. قرار نیست این تئاتر را فقط خود هنرمندان تئاتر ببینند. مردم مخاطب تئاتر خیابانی هستند.

او با بیان اینکه اضافه شدن بخش تئاتر خیابانی به جشنواره استانی تئاتر فجر اتفاق مبارکی است، تصریح می‌کند: شرایط اقتصادی بی‌تأثیر نیست، ولی بسیاری از مردم هنوز دغدغه دیدن تئاتر را ندارند. تئاتر خیابانی یک‌گونه نمایشی انتقادی است که در آن تماشاگر به بازیگر بسیار نزدیک‌تر است.

● تئاتر خیابانی تماشاخانه‌ها به بیرونق می‌کند

اسماعیل بایگی، کارگردان و بازیگر با سابقه مشهدی، هم تئاتر خیابانی را بستری توصیف می‌کند که مردم در آن می‌توانند به‌صورت واقعی‌تری هنر را لمس کنند. او می‌گوید: تئاتر خیابانی مردم را تشویق می‌کند اجراهای صحنه‌ای را هم ببینند و به این ترتیب تماشاخانه‌های شهر بیرونق تر خواهند شد. او اضافه می‌کند: تئاتر خیابانی می‌تواند بین تماشاگر و هنر آشنی برقرار کند. به نظر می‌رسد تنها قشر خاصی از مردم برای تماشای تئاتر به تماشاخانه‌ها می‌روند، در حالی که در همه دنیا رفتن به تماشاخانه‌ها و تماشای تئاتر یکی از عادت‌های مردم برای گذران تعطیلات آخر هفته است. اضافه شدن بخش خیابانی به جشنواره تئاتر استانی فجر حرکت هوشمندانه‌ای است و می‌تواند در تشویق مردم به دیدن تئاتر در سالن‌های نمایش مؤثر باشد. او درباره شیوه برگزاری این جشنواره می‌گوید: تبلیغات در محل اجرای تئاتر خیابانی باید بتواند به اجرای نمایش رنگ و لعاب بیشتری بدهد. باید از قبل درباره زمان و مکان اجرای نمایش‌های خیابانی اطلاع‌رسانی شود. در کارهایی که قرار است شب اجرا شوند، باید پیش‌بینی مناسبی برای تجهیزات نوری صورت بگیرد. همچنین در همه کارها باید برای بخش موسیقی و شنیدن صدای بازیگران امکانات صوتی وجود داشته باشد. او ادامه می‌دهد: پیشروترین تئاترهای خیابانی در لهستان اجرا می‌شوند. در این کشور، مکان اجرای نمایش بر اساس موضوع تئاتر انتخاب می‌شود، برای مثال اگر قرار باشد قصه‌ای در پایین شهر اتفاق بیفتد، برای اجرای نمایش محل تجمع آدم‌ها در پایین شهر را پیدای می‌کنند. این هنرمند، تئاتر خیابانی مشهد را دارای وضعیت خوبی نمی‌داند

اسماعیل بایگی:
تئاتر خیابانی مردم را تشویق می‌کند اجراهای صحنه‌ای را هم ببینند و به این ترتیب تماشاخانه‌های شهر بیرونق‌تر خواهند شد

احمد طاهوونچی:
معمولاً در جشنواره‌های قبلی، اجرای تئاتر خیابانی نوعی از سر باز کردن بوده و مکان‌های مناسبی برای اجرای آن در نظر گرفته نمی‌شده است

محمد برومند:
قدم‌های خوبی برداشته و جاهایی را برای تئاتر خیابانی طراحی کرده است، ولی از آن استفاده‌ای نمی‌شود

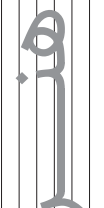

مماشات کنند، چون می‌دانند جامعه هنری نقدپذیر نیست. او بر این باور است که این مسائل سبب شده‌اند در تئاتر منتقدانی صریح‌با بینش و اندیشه خاص نداشته باشیم. حتی نشریات تخصصی تئاتر نیز در نقد یا شان مماشات می‌کنند و همه این عوامل سبب شده است نقد عقیم شود. حسینی این مطلب را با این هدف بیان می‌کند که به نسل جوان تئاتر مشهد بگوید برخلاف نسل گذشته که کمتر نقد را می‌پذیرفتند، نقدپذیر باشند: الان تئاتر مشهد با وجود فعالیت پررنگ جوان‌های خلاق در حال پوست اندازی است، بنابراین به شما جوانان خلاق تئاتر مشهد

شهر

۲شنبه
۱۵ دی‌ماه ۱۳۹۹
شماره ۳۷۳

۱۱

تماشاخانه

«ترمز اضطراری» روی صحنه تماشاخانه اشراق

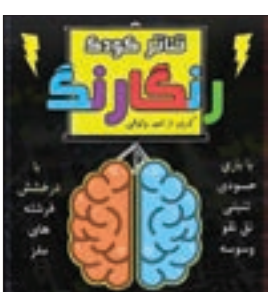
نمایش «ترمز اضطراری» به‌نویسندگی شادی غفوریان و کارگردانی بهاره‌فاضلی‌راد از سه‌شنبه، ششم تیرماه، ساعت ۲۰ در تماشاخانه اشراق روی صحنه رفته است. در این نمایش زینب مشعلدار، مهلا علیزاده، غزاله‌نوذری، مریم‌خرمی، نگین حجازی، مرسانا برازنده و میمنت زجاجی به ایفای نقش می‌پردازند.

اجرای «پیرهن زرشکی» در مشهد

نمایش «پیرهن زرشکی» به‌نویسندگی و کارگردانی علی ایزدپناه از ۱۱ تیرماه، ساعت ۲۰ در پردیس مستقل ارجمندروی صحنه می‌رود. در این نمایش نینا گودرزی، صبا وحدتی و اشکان تیموری به ایفای نقش می‌پردازند.

اجرای «رنگارنگ» در فرهنگ‌سرای ترافیک

نمایش کودک «رنگارنگ»، کاری از امید وثوقی، از یکشنبه، ۱۱ تیرماه، در فرهنگ‌سرای ترافیک روی صحنه می‌رود. در این نمایش نوید سنجولی، رها هنرور، زهرا نوری، رسول قاسمی، زهرا عطاری، ابوالفضل عمارلو، سیدرضا طباطبایی، زینب جلیلیان و ریحانه صفایی بازی می‌کنند.

چارسوق
هنر

انتشار اثر جدید خواننده «سلام فرمانده»

مسئول باشگاه سرود مرکز رسانه‌ای «نهضت» از تولید و انتشار چند اثر موسیقایی در قالب پروژه «سرود مداحی» با صدای ابودرّوحی (خواننده‌قطعه «سلام فرمانده») و چند خواننده دیگر در آستانه اعیاد قربان و غدیرخم خبر داد. حسین صیامی در

گفت‌وگو با مهر گفت: این اثر حال‌وهوای ویژه‌ای دارد و اثری به خوانندگی ابودرّوحی است که در روز عید سعید قربان رونمایی می‌شود. این اثر نیز در کنار سایر کارهای ابودرّوحی با مضامین انقلاب اسلامی، اعیاد قربان و غدیر و مسائل روز طراحی‌شده است که فکر می‌کنم می‌تواند با استقبال خوبی از سوی مخاطبان مواجه‌شود.

«سرهنگ ثریا» در راه سینما

جلیل شعبانی از تدارک برای اکران فیلم «سرهنگ ثریا» در ایام پس از محرم ۱۴۰۲ خبر داد. به گزارش مهر، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «سرهنگ ثریا» به کارگردانی لیلی عاج درباره برنامه‌ریزی برای اکران عمومی این فیلم گفت: با توجه به

صحت‌هایی که داشته‌ایم قطعاً این فیلم تا پیش از ماه محرم امسال اکران نمی‌شود. مادر حال‌مداکره هستیم تا بعد از ایام محرم آن را اکران کنیم. وی ادامه داد: زمانی که برای اکران فیلم در نظر گرفته‌ایم فصل پاییز و حوالی مهرماه است. این فصل از آنجایی که فصل بازگشایی دانشگاه‌هاست و غالباً دانشجویها اوقات فراغت عصرگاهی خود را با تماشای فیلم در سینما سپری می‌کنند، فصل مناسبی برای اکران فیلم است. از طرف دیگر آب‌وهوا هم شرایط مساعدی را برای سینما رفتن ایجاد می‌کند. از این منظر همیشه فکر می‌کنم اوایل فصل پاییز بازه مناسبی برای اکران فیلم است. «سرهنگ ثریا» با نقش‌آفرینی ژاله‌صامتی تازه‌ترین محصول سازمان هنری رسانه‌ای اوج است که از زاویه‌ای متفاوت به حضور سازمان مجاهدین خلق (منافقین) در پادگان اشرف می‌پردازد.

«ترش و شیرین» روی آنتن تلویزیون

سریال «ترش و شیرین» به کارگردانی رضا عطاران از ۱۱ تیرماه، هرشب، ساعت ۲۲ روی آنتن شبکه تماشا می‌رود. «ترش و شیرین» به تهیه‌کنندگی ایرج محمدی و مه‌ران مهام اولین بار در نوروز ۱۳۸۶ در شانزده قسمت از شبکه ۲ سینما پخش‌شد. مریم امیرجلالی،

رضا عطاران، حمید لولایی، مجید صالحی، رضا شفیعی جم، شهره سلطانی، آناهیتا همتی، زنده‌یاد احمد پورمخبر، خشایار راد و سید جواد یحیوی از بازیگران «ترش و شیرین» هستند. داستان این مجموعه کم‌دی درباره زندگی نصرت‌خانم (مریم امیرجلالی) زنی متکی به‌خود، است که پس از مرگ شوهرش کمر همت بسته و فرزندان قد و نیم‌قدش را به‌سختی، اما آبرومدانه، از آب و گل درآورده است.